

ALS SMEULEND VUUR

Van Gerda van Wageningen verscheen eerder:

Het huis Moerland
Zomer op Moerland
Terug naar Moerland
Wat een familie!
Tante Tara
Lieve kinderen

Gerda van Wageningen

Als smeulend vuur

Spiegelserie

Zomer & Keuning

ISBN 978 90 5977 335 6

NUR 344

Omslagontwerp: Bas Mazur

©2008 Zomer & Keuning familieromans, Kampen

www.spiegelserie.nl

Alle rechten voorbehouden

‘FIJN JE TE ZIEN, CHARLOT.’

Geschrokken keek de jonge vrouw op, net toen ze de voordeur van het appartementencomplex had geopend, haar brievenbus had geleegd en met haar gevulde boodschappentas in de ene hand en haar laptop in de andere, haar handtas om haar nek gehangen en de post onder haar arm geklemd, op de knop van de lift drukte.

‘Ook goedenavond, mevrouw Verhagen.’

‘Zeg toch Pieternel, dat heb ik al zo vaak gezegd.’

Ze glimlachte en wachtte tot de lift kwam, maar de eenzame buurvrouw die in het appartement beneden haar woonde, had vanzelfsprekend andere verwachtingen. Ze was weduwe, woonde alleen en haar twee kinderen woonden helemaal aan de andere kant van het land. Pieternel Verhagen was in de zestig en voelde zich eenzaam. Charlot had medelijden met haar, maar ze had een lange werkdag achter de rug en ze was van streek na een vervelende opmerking van een nieuwe collega. Daar zou ze inmiddels aan gewend moeten zijn, maar niets was minder waar. Ze had op dat moment grote behoefte aan de stilte van haar eigen huis en moest hoognodig een potje hui- len om dat vervelende gevoel weer op een gezonde manier kwijt te raken.

‘Hard gewerkt, zeker?’

‘Ja, het was erg druk. Ik heb nauwelijks de tijd gehad om tussen de middag iets te eten, dus ik ben moe en ik heb honger.’ Ze bleef vriendelijk en was blij dat de liftdeuren opengingen en ze de kleine ruimte binnen kon stappen. Ze verborg haar gevoelens zo goed als ze kon. Zelfs familie of vriendinnen traptten daar meestal in, wist ze. Ach, het leven had haar wel geleerd om haar gevoelens op sommige momenten verborgen te houden. ‘Een andere keer heb ik mis- schien meer tijd voor een praatje. Dag.’ De deuren sloten zich, ter-

wijl Pieternel achter haar rug iets mompelde over de drukbezette jongelui van tegenwoordig, die geen tijd meer hadden voor oudere mensen zoals zij. Deze keer trok Charlot zich daar echter niets van aan.

Even later opende ze de deur van haar eigen appartement op de eerste etage en met een zucht van verlichting zette ze haar gevulde boodschappentas neer, terwijl ze met de achterkant van haar lichaam de voordeur achter zich dichtduwde.

Ziezo. Alleen! Eindelijk hoefde ze haar kaken niet langer te vertrekken in een niet-gemeende glimlach, waarachter haar eigen verdriet zorgvuldig was weggeborgen. Gek genoeg wilden de tranen niet komen, nu ze die niet langer in hoefde te houden. Ze borg de boodschappen weg, zette haar laptop op de eettafel die eveneens als bureau dienstdeed en schonk een glaasje rode wijn in, waar ze aan nipte zodra ze in haar stoel zat.

Eindelijk ontspande Charlot. Eten had geen haast. Ze had een kant-en-klare maaltijd gekocht die ze straks simpelweg in de magnetron kon schuiven, en nog voor ze zich had omgekleed in een lekker joggingpak zou haar eten gereed zijn. Als toetje stond er een eveneens kant-en-klaar gekochte bak schoongemaakt fruit. Gemakkelijker kon niet en het fruit zorgde voor de nodige vitamines. Ze nam nog een slokje. Hè, eindelijk gleed dat gespannen gevoel van haar af.

Natuurlijk was het dom van haar dat ze zich dergelijke vervelende opmerkingen nog steeds aantrok, peinsde ze. Na negen jaar zou ze er immers aan gewend moeten zijn? Maar nee, al te vaak bleef ze het als pijnlijk ervaren en misschien wende het nooit. Ze huiverde licht. Wat was er nu helemaal gebeurd, vanmiddag? Ze werkte bij een verzekeringsmaatschappij. Als juriste moest ze helpen de ingediende schadeclaims te beoordelen. Goed, het was niet de meest boeiende en uitdagende baan, maar het betaalde goed en ze moest immers in haar eigen levensonderhoud voorzien. Rechtenstudenten die niet met

schitterende cijfers waren afgestudeerd, kwamen vaak in dergelijke baantjes terecht. Soms werd ze er door ontmoedigd, want ze beseftte terdege dat medewerkers zoals zij werden aangetrokken om ervoor te zorgen dat de maatschappij door de mazen van de regels heen zocht naar redenen om zo min mogelijk schade te hoeven te vergoeden. Maar goed, het was eerlijk werk. Na haar ongeval was ze een jaar lang uit de roulatie geweest, voor ze haar studie weer had kunnen oppakken en afronden. Meer had er domweg niet in gezeten.

Ze nam nog een slokje. Regelmatig kregen ze op kantoor nieuwe collega's en ze wist best dat de meesten schrokken van de littekens die ze op haar linkerhand droeg, als blijvend aandenken aan de meest schokkende gebeurtenis uit haar eenendertigjarige leven. Uiterlijk gezien had ze een groot incasseringsvermogen ontwikkeld. Wie een handicap bezat of getekend was zoals zij, had daar immers zelf niet om gevraagd. Het was al erg genoeg om daarmee door het leven te moeten gaan. Maar pijn bleef het doen. Aart heette de net afgestudeerde jongeman, en na de gebruikelijke blik op haar hand, de enige plaats waar de littekens te zien waren, had hij gevraagd of dat nu pijn deed, als je zulke littekens had. 'Ja,' had ze uiterlijk volkomen kalm gezegd. 'Vaak wel.'

'Dan moet je je laten opereren. Welke jonge vrouw wil er nu zo met zo'n hand vol littekens en stijve vingers door het leven gaan? Tegenwoordig kunnen ze zoveel. Je hoeft er echt niet zo bij te lopen.'

Ze had niet eens de moeite genomen om te antwoorden. Zelfs nu ze eraan terugdacht, bleef die vervelende brok in haar keel zitten en wilden de tranen niet meer komen.

Misschien had ze genoeg gehuild, sinds de luttele minuten van negen jaar geleden die haar leven voorgoed hadden veranderd. Een dommer ongeval was nauwelijks mogelijk geweest.

In haar studietijd woonde ze in een studentenhuis, zo een waar het

in universiteitssteden mee bezaaid is. Een aantal studenten die allemaal een kamer hadden in een pand, meestal oud en vol gebreken, waar ze de keuken en de badkamer deelden. Zij was op die dag in de keuken bezig geweest. Gewoon een kopje soep maken uit een zakje waar kokend water bij moest. Daarom stond de waterkoker op de rand van het propvolle aanrecht, want afwassen scheen de meeste studenten een werkje toe dat zo lang mogelijk moest worden uitgesteld, in de hoop dat iemand anders dat zou doen omdat vroeger of later altijd wel iemand de ontstellende bende in de studentenkeuken zat werd.

Ze was gestruikeld over een zak aardappelen die op de grond stond. Met zwaaiende armen om haar evenwicht te bewaren, had ze de net afgeslagen waterkoker van het aanrecht gemaaid en de kokende inhoud ervan was over haar linkerarm, borst en borstkas gestroomd. Gillend had ze de deur van de keuken weten te bereiken en de herinnering aan de rest van dat afschuwelijke moment was nooit helemaal teruggekomen.

Ze wist dat de ambulance was gekomen. Ze wist ook dat ze naar een brandwondencentrum was gebracht, waar ze een paar uur buiten bewustzijn was geweest. Ze was er wekenlang verpleegd, had er vele pijnlijke behandelingen ondergaan en er was een aantal operaties gevolgd.

Charlot rilde. Aan die tijd wilde ze het liefst zo min mogelijk terugdenken. Ze had eerste-, tweede- en vooral derdegraads brandwonden gehad. Grote delen van haar hals, borstkas inclusief haar linkerborst en haar hele linkerarm en -hand waren zodanig verbrand geweest, dat ze witgeel tot bruinzwart verkleurd waren, dat er geen gevoel meer in zat en dat op sommige plekken de huid zelfs had losgelaten. Aan de randen van die derdegraads verbrande plekken waren grote blaren ontstaan. Dat waren tweedegraads brandwonden. Nog verder aan de rand was de huid alleen maar rood geweest.

Dergelijke eerstegraads verbrandingen liepen alle mensen weleens op in hun leven. Die gingen vanzelf weer over. Een kleine brandblaar had ook iedereen weleens gehad. Die genas ook weer vanzelf. Soms bleef er een klein littekentje achter, soms niet. Maar grote brandblaren die wel drie centimeter hoog stonden van het vocht waarmee ze gevuld waren, waren veel ernstiger.

Ze zuchtte en schudde haar hoofd. Niet te veel in die afschuwelijke herinneringen blijven hangen!

Ze herinnerde zich een aantal operaties. Er was huid van haar dijbenen en billen gehaald, om te transplanteren naar de wonden, zodat die konden genezen. Ze had daarnaast ook donorhuid gekregen. Ze herinnerde zich vooral het pijnlijke verwisselen van de verbanden. Ze was net als zoveel andere patiënten bang geweest voor het verwisselen van de verbanden, vanwege de vreselijke pijn die ermee gepaard ging. Pluisjes die door het verband waren achtergebleven, moesten van de wond gehaald worden. Korstjes moesten eraf. Alles deed pijn, vreselijke pijn. Ze had het soms uitgegild. Ook was het voorgekomen dat mensenhanden haar met kracht op het bed hadden moeten drukken, omdat ze er anders in paniek vandoor zou zijn gegaan.

In die afschuwelijke weken in het brandwondencentrum was ze zo vreselijk kwetsbaar geweest! Ze had op bed gelegen zonder nog iets te zeggen te hebben over haar eigen lichaam. Dat lijf, dat ze op dat moment hartgrondig had leren haten. Ze had de wonden pas veel later gezien. Ze hadden eerst in het verband gezeten. Spiegels waren daar niet. Haar lijf voelde toen vooral als een loden last, waaraan haar hoofd vastzat. Ze had veel gehuild en er waren een paar momenten dat ze helemaal hysterisch was geworden. Er was een afschuwelijke dag geweest dat ze door vier man op het bed werd vastgehouden, toen ze opnieuw naar de operatiekamer zou worden gereden, vervuld van angst en murw van alle afschuwelijke pijn.

Maar het was voorbijgegaan en ze had het overleefd. Door de jaren heen waren de flashbacks die ze had gehad van het ongeluk en van de ergste momenten in het brandwondencentrum, verminderd en ten slotte zelfs voorbijgegaan. Ze had soms nog wel eens een nare droom. Dat was als een soort onzichtbaar litteken gebleven naast de duidelijk zichtbare, die ondanks alle operaties voor altijd hun sporen op haar lichaam hadden nagelaten.

Na het brandwondencentrum was ze een paar weken naar een revalidatiecentrum gestuurd. Ze was linkshandig en haar verbrande hand was min of meer stijf gebleven. Haar wijs- en middelvinger kon ze maar moeizaam buigen, en schrijven met die hand was daarom niet meer mogelijk. Ze had moeten leren haar hand zo goed mogelijk te gebruiken, en daarnaast had ze moeten leren om voortaan met haar rechterhand te schrijven. In het revalidatiecentrum had ze tevens geleerd om over de traumatische gebeurtenis en de blijvende gevolgen te praten. Met anderen, die er in sommige gevallen erger aan toe waren dan zichzelf. Sommigen waren zo erg verbrand geweest, dat ze het maar ternauwernood hadden overleefd. Er was een jongetje van een jaar of elf geweest – dat herinnerde ze zich nog als de dag van gisteren – dat nooit meer goed zou kunnen lopen, laat staan rennen of onbezorgd spelen. Dat het erger kon, had ze destijds terdege leren beseffen. Er waren mensen geweest die zo zwaar verbrand waren dat ze het niet overleefden. Een verbrand lichaam raakte heel veel vocht kwijt en dat was een groot gevaar.

Midden in die hele stroom gedachten rinkelde de telefoon. Even overwoog Charlot die maar te laten bellen, maar ze herkende het nummer van haar beste vriendin, Jolijn de Jong. ‘Hallo,’ nam ze op, nadat ze snel nog aan haar glas had genipt.

‘Je klinkt moe.’

Jolijn was de enige vriendin die ze aan haar studietijd had overgehouden. Ze had in hetzelfde studentenhuis gewoond als Charlot en

kunstgeschiedenis gestudeerd. Ze kenden elkaar al van voor die vreselijke gebeurtenis. Al die tijd in het brandwondencentrum en later tijdens de revalidatie, was Jolijn haar trouw op komen zoeken.

‘Ik ben inderdaad moe,’ hield ze zich op de vlakte.

‘Ik belde eigenlijk om te vragen of je misschien zin hebt om zaterdag mee te gaan met een vogelexcursie. We gaan onder leiding van een ervaren vogelaar een excursie maken van twee uur.’

‘Waar?’

Jolijn noemde de plaats van een fraai gebied op Schouwen-Duiveland, dat maandenlang dicht was geweest vanwege het broedseizoen. Jolijn was een echte vogelliefhebster en ging graag met dergelijke excursies mee, maar ze vond het bar ongezellig om er alleen naartoe te rijden als het om grotere afstanden ging, en daarom had ze Charlot wel vaker meegevraagd. Veel verstand van vogels had die niet, maar de rondleidingen waren leerzaam, er gingen vaak professionele kijkers mee die op een statief werden neergezet en zodoende had ze er al veel van geleerd. Bovendien hield ze van de natuur. De rust en de stilte in dergelijke gebieden deden haar altijd goed.

‘Of heb je wat anders?’ vroeg Jolijn.

‘Nee, dat niet. Nu ja, de gebruikelijke zaterdagochtendkarweitjes van boodschappen doen, wassen en stofzuigen.’

‘Boodschappen kun je ook op vrijdagavond halen en de rest kun je doen als we terug zijn.’

‘Nu, vooruit dan maar. Het is lekker zomerweer en dat blijft zo, volgens de verwachtingen. Niet te heet. Voor je het weet gaat het weer regenen.’

‘Fijn,’ reageerde Jolijn. ‘Je weet, dat ik het altijd prettig vind als je meegaat. De excursie begint om tien uur. Kun je om kwart voor negen bij mij zijn?’

Charlot moest even slikken, maar liet zich niet kennen. ‘Natuurlijk.’

‘Het is mijn beurt om te rijden. We drinken snel een kopje koffie voor we weggaan en je kunt je auto bij mij laten staan. Na de excursie gaan we gezellig ergens een broodje eten voor we terugrijden. Goed?’

‘Klinkt aanlokkelijk,’ lachte Charlot.

Even later hadden ze weer opgehangen. Fijn! Ze voelde zich ineens stukken beter! Niets beter om weer uit de put te komen dan een leuk uitje in het verschiep met je beste vriendin!

Ze liet de wijn verder voor wat die was, kleepte zich om en maakte eindelijk haar maaltijd warm.

Die smaakte boven verwachting.

Nu het de derde week van augustus was, kon je al goed merken dat de avonden weer begonnen te korten, mijmerde Charlot een paar uur later. Ze was net terug van een wandeling door de stad. Ze zou wel net als haar ouders in een leuk dorp willen wonen, maar dat was niet handig in verband met haar werk. Dan stond je elke morgen in de file, terwijl ze nu met de tram of zelfs met de fiets naar kantoor kon gaan. Het appartement dat ze twee jaar geleden had gekocht, was niet goedkoper dan een veel grotere eengezinswoning in een rustig dorp. Ze was in de Hoeksche Waard opgegroeid. Haar ouders woonden nog steeds in Oud-Beijerland. Ze hield van de ruimte en de verre horizon om zich heen. Maar in de stad was je anoniemer dan in een dorp. In het dorp wisten zoveel mensen wat haar een paar jaar geleden was overkomen. Nee, daar voelde ze zich niet meer op haar gemak, zelfs al speelden praktische overwegingen als lange reistijden geen rol.

Op zaterdagochtend vertrok ze om kwart voor acht naar Jolijn, zodat ze ruim op tijd was. Jolijn woonde in Barendrecht, onder Rotterdam, in een grote nieuwbouwwijk. Daar had ze net als Charlot een appartement, maar deze vond dergelijke wijken een-

tonig en hoewel Rotterdam erg druk was, vond ze het gemak dicht bij werk en winkels te wonen belangrijker.

De koffie bij Jolijn was lekker en even later zaten de twee jonge vrouwen in de auto voor de rit naar Schouwen-Duiveland, hiervandaan een kleine drie kwartier rijden, meer niet. Jolijn kwebbelde honderduit over het plan Tureluur, gecreëerd op een plaats waar de oogsten van de boeren weinig hadden opgebracht sinds daar vlak in de buurt het grootste stroomgat had gelegen tijdens de watersnoodramp van 1953. Inmiddels waren daar geulen gegraven en een rijke schakering aan vogelsoorten had zich daar binnen de kortste keren gevestigd. Vooral in voor- en najaar, tijdens het trekseizoen, foeraerden er vele vogelsoorten op hun doorreis naar hun zomer- of juist winterverblijf, maar ook steeds meer soorten broedvogels waren er te vinden. Jolijn vertelde aan Charlot dat er op dit moment nauwelijks nog trekvogels te zien zouden zijn, maar er waren wel vele ganzen in verschillende soorten, steltlopers als de zeldzame rode grutto en vooral veel kluten. Waarschijnlijk zouden ze lepelars te zien krijgen en misschien ook kleine zilverreigers, en dat waren dan nog de soorten die ook een leek gemakkelijk in het vizier van de kijker kon krijgen. Maar met een heuse vogelaar erbij zou er nog veel en veel meer te zien zijn. In dit nieuwe natuurgebied stond een hoge houten uitkijktoren en ook lag daar vlakbij op de dijk een restaurantje waar ze lekkere broodjes konden bestellen en waar ze desgewenst ook heerlijk iets warmes konden eten.

‘Of even naar het toilet kunnen,’ grinnikte Charlot dwars door het enthousiaste betoog van haar vriendin heen. Die ging echter rustig verder met vertellen. Vooral in de winter was het lekker iets te kunnen eten, als je het koud had gekregen van het kijken naar de vogels. Charlot schoot in de lach. ‘Als jij ooit weer eens aan de man wilt raken, moet je gewapend met laarzen, verrekijker en een groen jack op de uitkijk gaan staan,’ plaagde ze. ‘Dan kom je binnen de kortste

keren een liefhebber tegen net als jij dat bent en kunnen jullie voortaan naar elkaar spieden.'

'Nou zeg!'

'Ik plaag maar wat. Ik weet best dat je het nog niet verwerkt hebt, dat Jaap je na een relatie van vier jaar zomaar in de steek liet om in het buitenland te gaan werken en dat hij je niet eens vroeg om mee te gaan.'

Even kreeg Jolijn een verdrietige blik in de ogen. 'Mijn appartement heb ik met hem samen gekocht. Ik heb hem uit moeten kopen toen hij vertrok, maar eerlijk is eerlijk, hij heeft me niet meer laten betalen dan het bedrag dat hij er indertijd in gestoken had, de helft dus, terwijl het huis in die tussentijd toch behoorlijk meer waard geworden is.'

'Je kunt het verkopen, als je dat wilt. Dan hou je de overwaarde over.' 'Soms denk ik daarover. Ik zou best een huurhuis willen, omdat het alleen opbrengen van de hypotheek momenteel zwaarder op mijn budget drukt dan eigenlijk verantwoord is, maar aan de andere kant is het een fijn huis. Ik heb er alles in de buurt en huurhuizen liggen niet voor het opscheppen, tenzij je er een vermogen voor wilt betalen in de luxe sector.'

'Misschien kom je over een tijdje weer iemand tegen, ook al kun je je dat nu nog niet voorstellen.'

'Zeker niet.' Toen schoot Jolijn weer in de lach. 'Nu ja, misschien moet ik eens vriendelijk lachen naar die bewoner van dat mooie penthouse in jouw appartementencomplex.'

'Dat is een leuke vent om te zien,' gaf Charlot toe. 'Ik zie hem zelden, eigenlijk alleen maar op de vergadering van de Vereniging van Eigenaren en een enkele keer op de parkeerplaats. Die vergadering hebben we twee keer per jaar, en hij woont daar nu ongeveer een jaar, schat ik. Volgende week is er weer een vergadering, dit keer in zijn appartement.'

‘Ik zou wel mee willen, om daar eens rond te kijken.’

‘Stel je niet aan,’ lachte Charlot nog harder. ‘Maar ik geef toe,’ haar ogen blonken opnieuw plagerig, ‘Ernst Defoer is niet foeilelijk en als hij in z’n eentje zo’n luxe flat kan betalen, is hij beslist geen timmerman.’

‘Wat doet hij?’

‘Geen idee. Ik geloof iets bij een groot bedrijf. Hij zit om de haverklap in het buitenland. Op de vergaderingen praten we maar weinig over ons persoonlijk leven. Dan gaat het om de verf op de kozijnen of het al dan niet aanbrengen van een of ander zonnescerm.’

‘Saai.’

‘Ik kijk liever vogels dan naar kerels,’ meesmulde Charlot. Bijna tegen wil en dank viel haar blik op haar linkerhand. De lach uit haar ogen verdween. Sinds haar ongeluk had ze nooit meer een vriendje gehad en omdat ze zich schaamde voor de littekens op haar lichaam, dacht ze wel dat dit zo zou blijven.

Ze had er verdriet van, meer dan wie ook wist. Meer ook, dan zelfs Jolijn kon vermoeden.